

Slike z Dunaja.

Piše Kranjec.

I.

Oče.

il je mrzel zimski dan. Mraz je bil tak, da je škripalo pod nogami hitrih pešcev. Postrežčki, zaviti v težke suknje, so stopicali sem ter tja, da bi ne premrzni.

Ob voglu univerze je stalo nepremično mlado dekle, kakor da ji ne more ostri mraz do živega, dasi je bila le lahno in borno opravljena. Toda od mraza zarudeli obraz in — dejal bi — trdi njeni udje so pričali, da tudi njej ne prizanaša kruti spremljevalec ostre zime. In vendar, zakaj stoji tu? Prosjaci li? Ne. Saj ji je ponudil stari gospod v dragem kožuhu nekaj drobiža, — toda ona ni vzela malega daru. Ne, nekaj družega, nekaj hujšega nego je strupeni mraz mora težiti srce ubogemu dekletu, da je brezčutna proti mrzlemu vremenu. Saj ji gleda temno oko srepo tja v daljavo in globoke gube na visokem lepem čelu pravijo, da prenaša mlado dekle bol, ki bolj boli, nego najhujši sibirski mraz, bol, ki ni prisposodna nobenemu telesnemu trpljenju.

V rokah je imela podolgasto culo. Ne bi se bilo znalo, kaj je zavitega v gorke cunje, da se ni slišal sem ter tja tanek glasek, podoben glasu jokajočega deteta.

Potniki, ki so hiteli mimo, so se ozirali po lepem kmetskem dekletu, migali z rameni in sožaljuje odhajali. Vsega tega pa zala Čehinja ni videla.

Otli zvoki vojaškega bobna udarijo na uho: hreščeči glasovi medenih godal se razlegajo po široki cesti. Dekle se premakne, oči se ji zablišče, otroka pritisne tesno na prsi ter vpré pogled na ono stran, od koder prihajajo glasi vojaške godbe. Glej, tu je vojaško krdelo s svitlimi godali...

Kakor ranjena srna, skoči dekle proti vojakom...

«Tu imaš dete! Ti si njegov oče, redi ga! Ti si gospod, lahko ga vzrediš; na, vzemi sina, kojega mati ne more rediti...»

Koščena roka mestnega redarja potegne izmed vojakov ubogo dekle. Postopači, ki so spremljevali vojaško godbo, so obkročili mlado mater...

Vojaki so korakali svojim korakom naprej. Visok, močan vojniki se je ozrl le za hip v mlado ženo, potem pa je zopet pihal v svoj rog kakor poprej.

Povprašal je, kaj se je zgodilo. Malce je pomišljal, potem pa je mignil ne daleč stoječemu izvoščeku ter se odpeljal z otrokom in materjo izmed osuple množice.

Šuma bede.

Srbska pravljica. Poslovenil R. D.

Gemna noč je bila, ko je neki mladenič stal ob robu gozda. Obkroževalo ga je visoko drevje in gosto grmovje a s kamenjem posuti potje so se križali na vse strani. Skraja je mladenič korakal brzo s povešenimi očmi in globoko zamišljen. Ni opazil, da je gozd čezdalje gosteji, dokler ni konečno padel preko neke korenine. Sedaj je še-le spoznal, da je zašel in da se nahaja v strahoviti pustinji. Brzo je vstal in hitel naprej, sedaj po tej, sedaj po oni poti, da bi čim preje prišel iz gozda. Toda zaman; blodeč po gozdu je opazil, da se bliža onemu mestu, kjer je bil najprej. Tu je legel na zemljo, moči so mu pošle in glad ga je počel moriti. Mladenič si je z rokama pokrtil obraz in pričel glasno vzdihovati. Ko je zopet dvignil glavo, se je stresel; pred njim so stali trije možki, katerih ni videl prej. Prvi je imel sè zlatom vezeno obleko a pas mu je bil obsut z dragim kamenjem. Drugi je nosil črno haljo, prepasano z rudečim pasom. Tretji je nosil plavo haljo a okolo trupla kožnat pas, v močni roki pa je držal sekiro.

«Kaj delaš tukaj?» vprašali so ga h krati vsi trije.

«Umiram», je odgovoril mladenič, »usmilite se me».

«Česa želiš?»

«Želim, da pridem čim prej iz te šume».

«Izberi si jednega izmed nas, da te bo vodil».

Mladeniču je najbolje ugajal oni, ki je imel sè zlatom vezeno obleko, torej je rekel:

«Tebe sem si izbral».

Človek v zlati obleki se je nasmejaj in mladeniču podal roko, a ostala sta izginila. Brzo je korakal mladenič za svojim vodnikom. Kmalu sta ostavila pot za sabo. No, dasiravno sta hodila že več ur, bila sta še vedno v gozdu.

«Truden sem, nemorem dalje», je rekel mladenič in postal.

«Pot je dolga, a tvoje noge so slabe», je rekel mož, «jaz te ne morem več spremljati. Toda za nekaj ur prijezdi tu mimo nek pot-